

Českokrumlovské rokování o ochraně evropské přírody a krajiny (konferenční zkratka)

Český Krumlov se ve dnech 26. až 30. září 2007 stal místem konání celoevropské odborné konference EUROPARC 2007. Přes 330 zástupců nejrůznějších ochránářských organizací z 24 členských států Federace EUROPARC (známé též pod dřívějším názvem Federace národních a přírodních parků Evropy - FNNPE) využívalo po celý týden pohostinnosti tohoto nádherného města a rokovalo o nejrůznějších aspektech mezinárodní spolupráce při ochraně evropského přírodního dědictví.

Motto konference **Nature – Bridging Borders**, volně přeloženo též jako „Příroda přemostuje hranice“, přesně vystihlo jednání konference a v různých souvislostech se promítlo v obsahu jednotlivých konferenčních dnů.

První den konference se po úvodních projevech prezidentky Federace EUROPARC Eriky Stanciu, starosty města Český Krumlov Luboše Jedličky, hejtmána jihočeského kraje Jana Zahradníka a místopředsedy vlády a ministra životního prostředí Martina Bursíka, uskutečnil vstupní blok klíčových referátů. První dva dny před začátkem vlastní konference proběhlo několik významných setkání (Komise IUCN pro chráněná území – evropský region a diskusní panel na téma Wilderness in the European Union).

K očekávanému lákadlu prvního dne patřilo dlouhodobě přislíbené a připravované vystoupení Václava Havla, čestného hosta konference, který měl zahájit odborný program svou esejí na téma Fenomén hranice v lidském myšlení. Bohužel, akutní onemocnění několik dní před konferencí mu znemožnilo účastnit se setkání s lidmi, s nimiž ho nepochybně spojuje mnoho mostů, spojnic mezi lidmi, přírodou i krajinou. Proto jako první přednesl svůj příspěvek Jan Pokorný z Akademie věd ČR na téma Fenomén hranice v přírodě a krajině. Po něm se Lassi Karivalo z Finska věnoval četným aktivitám, které Federace EUROPARC (FE) uskutečnila za dobu své čtyřiatřicetileté existence na poli přeshraniční spolupráce mezi členskými státy. Ladislav Miko, ředitele odboru ochrany přírodních zdrojů Evropské komise v Bruselu, velmi podrobně představil současné aktivity i pracovní vize Evropské komise na poli přeshraniční spolupráce v ochraně přírody.

Po bloku hlavních projevů následovala panelová diskuse, řízená Miroslavem Martišem z České zemědělské univerzity v Praze. Zdánlivě měl snadnou úlohu, neboť většina dotazů z pléna směřovala na Ladislava Mika, který odpovídal na nejrůznější diskusní vstupy, týkající se současných iniciativ Evropské komise, celoevropské problematiky dalšího vývoje evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000, možnosti finančních podpor ochránářských aktivit. Ladislav Miko absolvoval tuto část konference s přehledem a potvrdil, jak je důležitá existence „lidských mostů“ mezi evropským přírodním dědictvím, lidmi, kteří o něj pečují, a lidmi, kteří reprezentují politické a ekonomické zázemí Evropské unie.

Odpolední program konference zaplnilo 11 odborných workshopů s velmi rozsáhlou problematikou. Od evropských biokoridorů a společných přístupů k jejich ochraně a managementu, včetně problematiky ochrany vysoké biodiverzity rozlehlých vojenských výcvikových prostorů, přes stále častěji diskutovanou problematiku dopadů klimatických změn na biodiverzitu evropské krajiny až po možnosti a způsoby účinného překonávání stále existujících bariér, hranic, překážek mezi ochranářskou a odbornou obcí a místními lidmi, zastupitelstvy a podnikatelskou sférou. Všichni oprávněně soustředujeme svou pozornost k pestrému (atraktivnímu), zachovalému a dobře fungujícímu prostředí chráněných území, každý však z jiného pohledu. Najít společnou řeč, společnou vizi jak o taková území pečovat a jak je únosným způsobem využívat, je však stále předmětem mnohdy zbytečně velmi vzrušených diskusí mezi seskupením stakeholderů. Podrobně byla diskutována problematika přeshraniční spolupráce mezi CHÚ různých evropských států s rozličnými právními, ekonomickými i politickými předpoklady a zákony, efektivní péče o Evropsky významná území i ptáčích oblasti v rámci direktiv EU soustavy Natura 2000.

Jedním z nosných programů EF je projekt Mladých strážců (Junior Ranger Project). Účastníci konference měli během konference příležitost setkat se a hovořit s téměř třemi desítkami vybraných zástupců nejmladší ochranářské generace a seznámit se jejich představami, jak se chtějí do naší společné péče o přírodní prostředí zapojit.

Páteční program konference vyplnilo 11 celodenních tematických exkurzí po vybraných územích Šumavy, Bavorského lesa, Blanského lesa, Novohradských hor a Třeboňska.

Závěrečný den konference je vždy věnován výročnímu plenárnímu zasedání, kde vedle podrobné pracovní a finanční analýze uplynulého roku, rokování nad novým akčním plánem a strategií Federace EUROPARC na období 2008 – 2012, byla velmi bouřlivě diskutována eventuální budoucí změna sídla ředitelství EF, které je od počátku EF v bavorském městě Grafenau. Většina přítomných členů EF se shodla na potřebě provést podrobný rozbor této problematiky a vrátit se k ní na příštím konferenci Federace, která by se měla uskutečnit v Rumunsku ve městě Brašov.

Součástí plenárního zasedání je i vyhodnocení a udělení certifikátů za příkladnou spolupráci přeshraničních chráněných území. Vedle dvojice německo-holandských přírodních parků Maas-Schwalm – Nette Nature Park, získaly toto významné ocenění i český národní park Podyjí a rakouský národní park Thayatal.

Dalším významným projektem Federace EUROPARC je Evropská charta udržitelného turismu v chráněných územích. Letošní certifikaci za příkladnou realizaci tohoto projektu získalo 12 CHÚ ze Španělska, Francie, Spojeného království, Německa a Finska.

Konference EUROPARC 2007 vyvrcholila slavnostním večerním programem, který byl zejména pro české účastníky více než příjemným závěrem této významné evropské události. Každoročně je totiž na závěr konference udělována výroční medaile Alfreda Toepfera. Letošní rok došlo k předání této medaile dvěma účastníkům. Nejdříve byla na podium pozvána Patricia Rossi z Itálie, která získala toto ocenění

v roce 2006, avšak nemohla se loňského ceremoniálu zúčastnit. Letošní medaily za celoživotní přínos pro evropskou ochranu přírody převzal z rukou prezidentky Federace RNDr. Jan Čeřovský, kterého netřeba naší odborné veřejnosti představovat. Slavností laudatum oběma oceněným přednesli Aitken Clark a Hans Bibelriether, další významné postavy evropské ochrany přírody.

Druhým slavnostním okamžikem večerního programu bylo udělení tří cestovních stipendií Alfred Toepfer Natural Heritage Scholarship. To umožňuje mladým ochránařům, jejichž projekty byly v celoevropské soutěži vyhodnoceny jako nejúspěšnější, získat od Nadace Alfreda Toepfera nemalou finanční podporu pro realizaci svých záměrů. Letošní stipendia získali Andrzej Ginalski z Polska, Stephan Krasser z Německa a Květa Černošková z České republiky. Během uplynulých deseti let je to již čtvrtý zástupce mladé generace českých ochránců přírody, který byl takto oceněn (Alice Háková, Marek Banaš, Zdeňka Křenová, Květa Černošková).

V neděli 30. září se účastníci EUROPARC 2007 již rozjížděli zpět do nejrůznějších koutů Evropy, někteří pak ještě v rámci poskonferenční exkurze navštívili CHKO Český kras, České středohoří a NP České a Saské Švýcarsko. Konference EUROPARC 2007 byla pro české ochránce přírody vynikající šancí představit poprvé v historii Federace EUROPARC odborné veřejnosti ochranu přírody a krajiny České republiky a naopak, získat od svých zahraničních kolegů nové zkušenosti a impulsy pro svou každodenní práci.

Konference proběhla pod záštitou ministra životního prostředí a za jeho účasti. Na přípravě této vrcholné evropské akce, která byla podpořena vládou ČR, se podílelo Ministerstvo životního prostředí, národní sekce Federace EUROPARC a další resortní instituce ochrany přírody. Dva roky příprav konference zajišťoval Národní organizační výbor ve spolupráci s Mezinárodní konferenční agenturou AIMS International Prague.

Všem, kteří se na zdárném průběhu českokrumlovského rokování evropských ochránařů podíleli, patří upřímný dík.

Jan Štursa
Národní organizační výbor konference